

- мати легкий доступ до довідкових систем (закони, постанови, стандарти та інші нормативно-правові акти);
- максимально гнучко налаштовуватися на методологію та стандарти документування аудиту і правила складання звітності.

-

Список використаних джерел

1. Аудит: підручник / [О.А.Петрик, В.О.Зотов, Б.В.Кудрицький та ін.]; за заг. ред. О.А.Петрик. К.: КНЕУ, 2015. 498 с.
2. Пчелянська Г.Б., Маркова Т.Д., Дойчева К.С. Особливості аудиту в комп'ютерному середовищі. *Економіка харчової промисловості*. 2016. Випуск 3. Том 8. С. 46-51.
3. Саченко С. І. Комп'ютеризація аудиту: теорія та практичні рішення. *Інноваційна економіка*. – Тернопіль, 2015. – № 1. – С. 250-256.
4. Лучко М.Р. Контроль якості внутрішнього аудиту підприємств в умовах євроінтеграційних процесів. *Бізнес Інформ*. – 2015. – №7. – С. 229–234.

ШЕСТЕРНЯК М.М.

кандидат економічних наук, доцент

МУДРА А.Я.

здобувач другого (магістерського) рівня

Західноукраїнський національний університету,

м. Тернопіль, Україна

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Євроінтеграційні процеси, удосконалення та зміни нормативно-правової бази у системі обліку, потреба у достовірній фінансовій інформації, імплементація міжнародно-правових норм у вітчизняну аудиторську практику, попит на аудиторські послуги сприяють розвитку та удосконаленню аудиту як незалежної форми контролю в Україні.

Аудит в Україні відноситься до наук, які знаходяться на стадії формування, його теорія не повністю сформована і не адаптована до вітчизняної практики бізнесу. У той же час, ринкова економіка вимагає використання методів аудиту з метою захисту інтересів користувачів від можливих зловживань. Практика застосування аудиту в сучасній Україні вказує на наявність проблем, що вже понад 25 років існують у сфері становлення цього виду діяльності. Динамічний розвиток аудиту в нашій країні, не опрацьованість низки положень функціонування аудиту в умовах транзитивної економіки, специфіка аудиторської діяльності різних категорій користувачів викликає ряд проблемних запитань, що потребують ретельних досліджень та адаптації до міжнародних стандартів [1, с. 204-205].

В сучасній економічній сфері аудит як невід'ємний елемент інфраструктури ринкової економіки має чіткі характеристики. Його основні завдання полягають у аналізі та співставленні показників фінансової стійкості підприємства та формування незалежного висновку щодо їх достовірності, на підставі якого приймаються управлінські рішення для підвищення ефективності виробничого процесу. При визначенні рентабельності підприємства (економічної ефективності виробничого процесу) важливу роль відіграють виробничі запаси, оскільки складають вагомую частку активів господарюючого суб'єкта і тим самим виконують помітну роль при формуванні витрат. Як відомо, вартість виробничих запасів відображається на рентабельності виробництва. Саме тому актуальними залишаються дослідження питання аудиту виробничих запасів.

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258 VIII ст.1, п.1 [2] трактує, що «аудит фінансової звітності» - аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам. Окрім цього у ст.1 п.7 цього закону зазначено, що «аудиторські послуги» - це аудит, огляд фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності, виконання завдань з іншого надання впевненості та інші професійні послуги, що надаються відповідно до міжнародних стандартів аудиту.

Метою реформи аудиторської діяльності є підвищення якості послуг, які мають відповідати європейським стандартам. Формальним підґрунтям для втручання держави в майже неконтрольований до цього ринок аудиторських послуг в Україні стала критика та звинувачення в непрофесіоналізмі практиків-аудиторів з боку вищих чиновників Міністерства фінансів та Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку. Тому, саме новий закон імплементує європейське законодавство у вітчизняну аудиторську практику та наближує норми національного законодавства у сфері аудиторської діяльності у відповідність із законодавством Європейського Союзу [1, с. 205].

Мета аудиту виробничих запасів – висловлення аудитором думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху і залишків запасів у всіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок її підготовки і надання користувачам.

Інформаційна база аудиту виробничих запасів є предметною сферою дослідження, яка включає законодавчо-нормативні документи, облікову політику підприємства та інші джерела, в яких зафіксована інформація, що характеризує процеси кругообігу виробничих запасів (табл. 1).

Таблиця 1

**ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ДОКАЗІВ
ПРИ ПРОВЕДЕННІ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ**

Види джерел інформації	Найменування
Закони, накази. Нормативно-правові документи з обліку виробничих запасів. Наказ про облікову політику	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р №996-XIV; Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258 VIII; НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; П(С)БО 9 «Запаси»; П(С)БО 16 «Витрати»; Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків № 69, інша нормативна та інструктивна документація
Планово-розрахункові документи зі зберігання та використання запасів, договірні та розпорядчі документація	Кошториси та бюджети виробничих запасів. Порозрахунок загальної потреби в оборотних коштах та виробничих запасах підприємства, калькуляції, договори про матеріальну відповідальність, договори з контрагентами, плани, нормативи, рецептури тощо
Інформація за розрахунками бухгалтерського обліку	Облікові записи, довідки, зокрема рахунок 20 «Виробничі запаси» та відповідні субрахунки

Первинні документи	Накладні, рахунки-фактури, картки складського обліку, прибуткові ордера, накладні-вимоги на відпуск, лімітно-забірні карти, довіреності та інші
Регістри аналітичного та синтетичного обліку	Відомості аналітичного обліку виробничих запасів, звіти матеріально-відповідальних осіб, Головна книга, відомості руху запасів, Журнал 5 або 5А та Відомість 5.1
Узагальнююча документація за результатами інвентаризації виробничих запасів	Інвентаризаційний опис, порівняльна відомість, акт інвентаризації
Фінансова, податкова та внутрішня звітність підприємства	Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), Примітки до фінансової звітності, форми внутрішньої звітності, що містять показники про надходження та рух виробничих запасів
Інші джерела інформації	Висновки за результатами матеріалів попередньої аудиторської перевірки, матеріали внутрішнього контролю підприємства-замовника аудиту, інші документи, що містять результати контролю використання виробничих запасів. Результати опитувань, спостережень, підтверджень, аналітичних процедур, як аудитора, так і працівників підприємства-замовника аудиту тощо

Аудиторська перевірка операцій з виробничими запасами є трудомістким процесом і включає дослідження стану складського господарства, збереження, нормування витрачання, оприбуткування, правильності оцінки купованих виробничих запасів, використання у виробництві. Основною метою перевірки є встановлення законності, достовірності та доцільності операцій з виробничими запасами, правильності їх відображення в обліку. При цьому, слід звернути увагу на те, що при формуванні інформаційного забезпечення аудиту виробничих запасів варто враховувати особливості галузі в якій функціонує підприємство.

Список використаних джерел

1. Шестерняк М. М. Аудиторська діяльність в Україні: особливості європейської інтеграції. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф.*, (м. Тернопіль, 31 травня - 1 червня 2018 р.). Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 204-206. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/retrieve/75a596ed-d2bd-4771-ad7b-3f503ed5d9ae/Stan%20i%20perspektuvu31.05_1.06.2018.PDF#page=217
2. Закон України № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 01.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 29.10.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 09.08.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>